

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,  
Zápolya-utca 1-ső szám,  
hová a lap szellemi részét illető  
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája  
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.  
hová a hirdetések, az előfizeté-  
sek és a lap szétküldésére vo-  
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

# TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brüller Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.  
Félévre — — — — 12 .  
Negyedévre — — — — 6 .  
Egy órára — — — — 2 .  
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.  
Azonkívül az összes hirdetési  
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivételével  
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 209. szám.

Szerda, szeptember 16.

## Az adó és az ex-lex.

Nagybecskerek, szeptember 16.

(S—s.) A nagybecskereki pénzügyigazgató Torontálvármegye köz. bizottságának hét-fői ülésén előterjesztette szokásos havi jelentését, a melynek száraz számadatait lehetetlen figyelmen kívül hagyni, mert ezek a számadatok nagy veszedelemre mutatnak rá.

A jelentés konstatálja ugyanis, hogy például a múlt hónapban a vármegye területén közel félmillió koronával fizettek be kevesebb adót, mint a múlt év augusztusában s közel hatszázezer koronával kevesebbet az egész esztendőben.

Ez az óriási adóhátralék nagyrészt a mostani úgynevezett ex-lex állapotnak a következménye, amely azonban nemcsak Torontálban, de az ország többi megyében is hasonló szomorú nyomokat hagy hátra.

Hogy az adók be nem fizetése tetemes hátránnyal van az államháztartásra, azt bővebben magyarázni fölösleges. Azok a gazdasági károk, a melyek a költségvetési törvény hiányából és a rendes évi ujonc-állítás elhalasztásából, továbbá a törvényhozás teljes szüneteléséből és a kormányzás zavaraiól lassankint be fognak következni, még a magánügyeknek, a családok és társaságok legnagyobb óvatosságával sem előzhetők meg. Ez kétségtelen s igen szomorú képét nyújtja a jövőnek.

Ez azonban a fenyegető veszedelemnek egyik aránylag kisebb része. Az igazi veszedelem a köznépet fenyegeti.

A magyar értelmiségnek nem kell fejtegetni, hogy a mai állapot nem tarthat így sokáig s ha most elmulasztja a fizetéseket, a rendes állapot helyreállításával egyszerre szakad fejére a fizetés tömege, amit azután el nem bírhat. A magyar ér-

teltség igyekszik is ezt a rendkívül súlyos helyzetet elkerülni, hogy tehetségéhez mérten teljesíti a fizetéseket, melyekkel az államnak tartozik. Hiszen első sorban nem az állam jóvoltát mozditja elő ezzel — ami egyébként minden honpolgárnak kötelessége — de a saját magát.

Az értelmiség ezt tudja, fájdalom azonban a köznép nem s ha tudja is, meg hagyja magát téveszteni hangzatos, de bűnös szövegekkel s bizonyos élvezettel költi el az adóra szánt pénzt, sőt virtust csinál abból, hogy nem fizet adót.

S itt van a veszedelem, a mely a politikai élet rendjének helyreállításával s az ország zömét képező köznépet pusztulással fenyegeti s az ő pusztulásával az ország épületének alapjait rendíti meg.

Mert tagadhatatlan, hogy az államnak, mihelyt abba a helyzetbe jut, hogy kezei felszabadulnak, kötelessége a legnagyobb eréllyel odahatni, hogy az államháztartáshoz szükséges adópénz, a mely hosszú időn át nagy hiányokat teremtett, mielőbb befolyjon, hogy az elmulasztottakat pótolni lehessen. Bizonyos, hogy az állam intézői némi elnézést lesznek kénytelen gyakorolni, ez azonban a nagy mulasztásokhoz képest aránylag csak minimális lehet.

A köznép, a melynek a nehéz és fájdalom folyton nehezbedő életviszonyok között a rendes adófizetés is nagy teher, hová fog jutni, ha az elmulasztott fizetéseket egyszerre ki kell egyenlitenie s ha azt kiegyenlítette is, megint a vállán lesz a következő adóteher.

A szomorú következmény világos. A fizetéseket fölhalmozódása a nép anyagi tönkremenését idézi elő. Még ha az állam vagyonkiját nem is bántja, az összegyűlt adó megfizetése olyan súlylyal fog rá ne-

hezedni, a mely nemcsak megbénítja életműködését, de tönkre is teszi.

Ezt pedig el kell kerülni, vagy legalább is gyengíteni azzal, hogy a népet a bűnös szövegekkel szemben fölvilágosítsuk. Eléje kell tárni, hogy az adó nem fizetése nem a kormány baja, hanem az országé és magáé a népé.

Es ebben az akcióban elsőrangú szerep jut a jegyzőknek, tanítóknak, lelkészeknek s mindazoknak az értelmes polgároknak, akik a népkel közvetlenül érintkeznek. Nekik nem kell magyarázni, hogy ebbeli cselekedetük nem a kormányellenes, de hazafias kötelesség, a melyért első sorban éppen azok fognak házával tartozni, akik most félrevezetve veszedelmükbe rohannak

## Iskoláink.

III.

Az állami népiskolák.

Nagybecskerek, szeptember 16.

Legmaradandóbb emlékoszlópa ezeréves ünnepünknek ama ezer állami népiskola, melynek felállítását ez emlékeztető ünnep évében elhatározták. A közoktatásügyi kormány ezen idő óta serényen hozzá is látott ezen elhatározásának megvalósításához, mely ideálját képezi a magyar kulturpolitikának, amennyiben lényeges alapföltétele a magyar nemzeti állam teljes kiépítésének.

A pesszimisták eleinte ellenszenvvel fogadták a kormány ezen tervét és megfújták a harci kürtöt, hogy a nemzetet az állami iskolák elleni harcra feltűzeljék. Azt hozták fel többek közt, hogy az iskolák államosítása egyértelmű a választásos nevelés megsemmisítésével, továbbá azt is, hogy az állam, mint iskolafenntartó, az iskolák fejlesztése érdekében nem fog oly áldozatokat hozni, mint a község vagy felekezet.

De a létesült állami iskolák csakhamar legelkeseredettebb ellenfeleiket is lefegyverezték — fényes eredményeikkel, melyeket a tanítás nevelés terén elértek. A kételkedők is csakhamar belátták, hogy sem a vallásfelekezetek, sem a nemzetiségek jogai az állami iskolákban nem szenvednek csorbát,

## A „TORONTÁL” tárcája

Választás előtt.

I.

De Faux: özvegy ember, egy vidéki városkát képvisel a kamarában. Ezen a választáson azonban baj lesz, mert veszélyes ellenfele támadt de la Rapeban, aki szintén arról a vidékről való dugszdag földbirtokos. De la Rape nagyon sokat köszönhet annak, hogy szerencsés külsejű, megnyerő modoru, ezt pedig de Faux-ról nem igen lehet elmondani, mert sok benne a nyersség. Leánya, a huszonkét esztendő Léonie váltig igyekszik öt jókedvre deríteni, de Faux azonban nem tud kivetkőzni a dörmögő és idegenkedő természetéből. Belülről istenáldotta jó ember az öreg, két esztendeje kapta a külső modora a jeges felületet, mióta a felesége meghalt. Csak-hogy ezzel az új természetével elijesztette magától a legjobb barátait is, úgy, hogy nagyon kevés kilátása lehet a választáskor a győzelemre. Ellenben annál valószínűbb, hogy de la Rape-ot küldi majd a kerület, a vidéki városka képviselőnek. Hiába igyekszik hát a régi képviselő elhidegült embereit felmelegíteni.

De Faux: (keserűen): Ha nem sikerül, hát nem sikerül.

Léonie (megcirógatja): Micsoda apuska?

De Faux (idegesen): Eh, mit törődöl te az én hajommal.

Léonie (belecsimpaszkodik az apja karjába): Ugyan, apuska, hát én rám is haragszol?

De Faux (melegen): Isten ments, te drágám, Te rád lehetne is haragudni? . . . De az emberek halátlanak.

Léonie (simogatva az atyjának a kezét): Ugyan apa, ne törődjél a rosszakkal. Szeress engemet.

De Faux: Kis madaram, szeretlek. De gondjaim is vannak.

Léonie: Vannak. Vannak. De azért nem kell zúgolódnod.

De Faux: Elönt a keserűség . . . Mennyi mindent tettem ezért a városért. Egyszerre elefejtették. Persze már kifacsarták a citromot. . . Most itt van nekik ez a gyerek. . .

Léonie (belepirol, tudja, hogy de la Rape-ról van szó. Keresi a szavakat): De apa, hisz még nem befejezett dolog a választás. . . Aztán de la Rape. . .

De Faux (idegesen közbevág): Még az hiányzik csak, hogy te is ennek a gyerekeknek a védelmére kelj, akinek nincs más célja, csak hogy csupa hiúságból tagja legyen a kamarának. (El-méláz.) Milyen lelkesedéssel vettem én részt a kamarának minden vitájában. . . És ezt a gyereket most bizton megválasztják. Út teljes erejével a vasat. Mézes-mázos mindenkivel. Csupa hazug méz.

Léonie (lázasan): De apám. . .

De Faux (felfortyanva): Ez sok. Hát még te is ellenem. . .

Léonie (komolyan): Nem vagyok ellened. Még gondolnod sem szabad ilyet. De igazságtalannak azért nem szabad lenned de la Rape ur iránt. Ő most is az a komoly ember, akinek eddig ismertük őt. (Hirtelen közömbös igyekszik lenni.) Egyébiránt még megbukhatik a választáson. . .

De Faux (keserűen): Hidd el, hogy tisztán látom a helyzetet. Fényesen fog győzni.

Léonie (kipirultan): Nem fog győzni!

De Faux (elcsodálkozik): Micsoda? Mit mondasz?

Léonie (határozottan): De la Rape nem fog győzni.

De Faux (megsimogatja a haját): Te gyerek!

Léonie (mindinkább lázasabban): A fő az, te szeress engem. Majd én megmutatom, hogy de la Rape nem fog győzni. (Hirtelen fordulattal.) Elmegyünk a jövőheti városi bárra?

De Faux (csodálkozva): El . . . el . . . de hát . . .

Léonie (mint előbb): Ne kérdezz semmit, a fontos az, hogy mi is ott legyünk azon a bálon. A többi az én gondom.

De Faux (nevetve): Te édes gyerek, te, hát hogyne mennék el. Ilyenkor, választás előtt minden nyilvános ünnepségen meg kell jelenni. De hát miért lelkesedel te annyira a mulatság iránt így egyszerre? Mit akarsz?

Léonie (megöleli, megcsókolja.): Bíz az csak te én reám.

II.

Táncmulatság a városháza nagy termében, amely bájos vidéki tarkasággal van agyondisztatva. Egyszerűen csodálatos, honnan tudtak a rendező urak annyi lehetetlen színű drapériát felhajtani.

Esti 9 óra. A városi notabilitások már mind ott vannak és külön-külön gyönyörködnek a maguk kis udvarában. A bálánya a polgármesternek a felesége, egy megdöbbenően zsiros hölgy, a ki boldog szoborszerűségben trónol egy muzeumi, rikító vörös bársonyú karosszékekben. A hölgynek tombol a lelke az örömtől, hogy most ő a világ közepe.

Természetesen ott van a két képviselőjelölt is, mindegyiket körülzsongják az emberek.

Megkezdődik a tánc. Általános csodálkozásra egyszerre csak azt látják, hogy de la Rape keringőt lejt Léonieval. A polgármesterné nagyokat lélegzik és néz. A többi is néz. Minden megáll és néz. De Faux természetesen a leánya mellett volt, mikor az ellenjelölt nagy hirtelenséggel fölkerítte őt, de csak akkor ocsudott föl, mikor a pár már táncolt. Rövid vártatva vége a keringőnek, Léonie és de la Rape karöltve sétálnak.

De la Rape: Jobb ha nem szólok.

Léonie: Miért? Mit akart?

De la Rape: Tucatdolgot mondani.

Léonie (nevetve): „Bali beszélgetés”.

a mennyiben az előbbieket befolyása a vallásoktatásra sértetlen marad, az utóbbiak pedig jogos (?) aspirációknak az állami iskola keretén belül is érvényt szerezhetnek. Továbbá kitűnt az is, hogy az állam az iskolák fenntartása körül nagyobb áldozatokat hoz, mint sok község vagy felekezet.

Azért ma számos virágzó község, különösen polygiott vármegyékben, adja azt a pillanatot, midőn iskoláját az állam kezébe adta át, bár anyagi áldozatok árán is, mert áldozatkészsége megteremtette számára a legszebb gyümölcsöt, az iskolája által megérlelt nemzeti szellemet.

Mindezeket pedig abból az alkalomból mondjuk el, amikor városunk egyik legfontosabb kulturintézetének, a népiskolának, mint államnak első évi működéséről akarunk beszámolni.

Az intézet államosításakor a kultuszminiszter azt pedagógiai és adminisztratív szempontból két körzetre osztotta: a központi és Eötvös-utcai állami iskolára. Az előbbinek igazgatója Baaden Károly, az utóbbié Bányai Jakab.

A központi állami iskola értesítőjének bevezető értekezését Wégling István áll. tanító irta „Erkölcsei veszélyek a gyermek életében” címen, melyben felsorolja mindazon erkölcsi veszélyeket, melyek a gyermeket a szülői házban fenyegetik és amelyekkel szemben az iskola nevelő befolyása meddő marad.

Az „Eötvös-utcai” iskola értesítőjét Osztie Béla állami tanító értekezése vezeti be, mely az énektanítás fontosságát és módszerét tárgyalja.

Mindkét intézet évtörténete sok érdekes tanulságot tartalmaz a tanulók vallás és erkölcsi nevelésére vonatkozólag, melyek közül különösen kiemelendő az, hogy a tantestület lelkesedéssel ülte meg az ifjúsággal mindazon hazafias ünnepeket, melyek legfőbb pedagógiai eszközök a hazaszeretet és kegyelet nemes érzelmeinek a zsenge gyermeki lélekben való felbresztésére és ápolására.

A statisztikai kimutatásokat a következő adatok tüntetik fel: A központi iskolában a tanév folyama alatt beiratkozott összesen 851 tanuló és pedig 535 fiú és 316 leány. Ezek között volt 692 rk., 56 ág. ev., 26 ev. ref., 31 gk., 46 izr. Anyanyelv szerint volt: 355 magyar, 431 német, 33 szerb, 26 tót, 4 román, 2 bolgár.

A tanév végéig járt 774 tanuló, kik közül 101 kitűnő, 142 jeles, 199 jó, 196 elégséges és 126 elégtelen osztályzatot nyert.

Az „Eötvös-utcai” iskolában beírtak 310 tanuló és pedig 207 rk., 9 ág. ev., 5 ref., 24 gk., 65 izr. Anyanyelv szerint a tanulók a következőképen oszlanak meg: 114 magyar, 166 német, 22 szerb, 2 rom, 5 tót, 1 bolgár. Osztályzatot nyert 276 tanuló és pedig kitűnőt 41, jelest 59, jót 71, elégségest 74 és elégtelent 31 tanuló. Mindkét intézetben a tanulóknak csak 13 százaléka nyert elégtelen osztályzatot, ami valóban ritka kedvező eredmény.

Az értesítők adataiból kitűnik az is, hogy a tanulók száma az egyes osztályok közül csak

egyben haladta túl a törvényes maximumot, a többiben meg sem közelítette. Ezen körülmény, ha meggondoljuk, hogy a községi iskolában a tanulók száma akárhánszor több osztályban megközelítette a százat, ismét a mellett bizonyít, hogy az állam mily áldozatkészséget tanúsít az intézet fejlesztése körül. Ez kitűnik abból is, hogy a lefolyt tanévben két új tanítói állást szervezett, minek folytán a tanerők száma mindkét intézetben 17-ről 19-re szaporodott.

Ezen 19 tanerő büszkén tekinthet vissza működésének az állam címere alatt lefolyt első évére, mert ez évben is lelkesedéssel és buzgalommal azon munkálkodott, hogy nyelvben és érületben magyar honpolgárokat neveljen a magyar hazának.

## HIREK.

### Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa tegnap délután 4 órakor ülést tartott. A tanácsülésben hozott fontosabb határozatokat hireink sorában közöljük.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás- és közoktatási miniszter Notáros Szvetisláv okleveles tanítót a dolovai községi elemi iskolához rendes tanítótá kinevezte.

— **Az ügyvédi kamarából.** A szegedi ügyvédi kamara elnökségének értesítése szerint a kamara kebelében Torontál vármegyére vonatkozólag újabban a következő változások történtek: A kamara lajstromába felvételre: dr. Kerényi L. Lajos Zombolya, dr. Grandjean József Nagybecskerek, dr. Cocron Miklós Nagyszentmiklós székhelyre. Töröltettek: dr. Erling Miklós (Nagyteremia) elhalálozás indokából. Cégváltozás: dr. Schiesinger Mór nagybecskereki lakos, ügyvéd a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 138.704/1902. sz. engedélye folytán családi nevét „Sándor”-ra változtatta át. Székhelyváltás a kamara területén belül: dr. Dózs Simon ügyvéd székhelyét Billedről Makóra tette át. Gondnokkirendelés: dr. Erling Miklós elhunyt ügyvéd iródjára dr. Erling Károly nagykikindai ügyvédet rendelték ki gondnokul.

— **Gondnoksági ülés.** A nagybecskereki állami iskolai gondnokság tegnap délután dr. Plechl Szilárd elnöklése mellett ülést tartott, melyen jelen voltak: Balázi József, Jeszenszky Nándor, dr. Klein Mór, Mayer Rezső, Menczer Lipót, Oldal Antal, Partilla Géza, Weisz Izidor, Bányai Jakab és Baaden Károly, utóbbi mint

jegyző. Felolvasták a múlt ülés jegyzőkönyvét, melynek egyik pontja szerint az iskolagyermekbarát-egylet a volt községi iskolai költségvetésben szegénysorsu tanulók segélyezésére előirányzott 20 korona kiutalványozását kérte az egylet részére a várostól, de tagadó választ kapott. Erre a gondnokság indokolt felterjesztést intézett a vall. és közokt. miniszterhez, hogy ezen összeget saját tárcája terhére utalványozza ki nevezett egyletnek, annál is inkább, mivel a város által évenként adott 12.000 kor. szubvencióban a fenti összeg belefoglaltatik. Miután ezen kérvény még eddig elintézetést nem nyert, Menczer Lipót indítványozza, miszerint keresessék meg a kir. tanfelügyelőt, hogy ezen ügy kedvező elintézetését megsürgesse. Mayer Rezső gondnok betérjeszti a múlt évi zárszámadásokat, melyek a számvizsgáló-bizottság jelentése szerint helyeseknek találtak. Ezen számadások szerint a múlt tanév 12.673 kor. 40 fillér jövedelmi fölösleggel zárult, a mely összeg a kir. adóhivatalban elhelyeztetett. Az 1903/4. tanév költségvetésének főbb adatai a következők: Bevételek 18.595 kor. 74 fill. Kiadás 2900 kor.: mutatkozik jövedelmi fölösleg 15.695 kor. 74 fillér. Tudomásul vette azután a gondnokság a kir. tanfelügyelő értesítését, mely szerint Dold István áll. tanító 6 havi szabadságot kapott és helyettesítésével Bakálovich Dóra okl. tanítónő bízott meg. Felolvasták ezután a miniszter leiratát, mely szerint külön kézimunka tanítónői állást szervezni nem hajlandó, hanem elrendeli, hogy az osztálytanítónők maguk tanítsák osztályukban a kézimunkát. Az igazgatók bejelentik, hogy szolgálat a központi iskolában Posner Zsigmondot és Fritz Miklóst, az Eötvös-utcai iskolában pedig Bodó Andrást fogadták fel. Stákiés Zsárkó gör. kel. hiteltató abbéli kérelmét, hogy számára a hitoktatásért bizonyos összeg vétessék fel a költségvetésbe, a gondnokság nem tartja teljesíthetőnek, mivel a várossal kötött szerződés szerint az illető hitfelekezetek tartoznak gondoskodni a hitoktatásról. Osztie Béla ismétlő iskolai szaktanító kérésére elhatározta a gondnokság, hogy fizetésének kiutalványozását meg fogja sürgetni. Az igazgatók betérjesztik a beiratások eredményét, mely szerint a központi iskolába 787 tanuló, az Eötvös-utcaiba pedig 291, összesen 1078 tanuló iratkozott be. Az Eötvös-utcai igazgató-tanító jelenti, hogy az ottani osztályok az I-ső leányosztály kivételével túl vannak tömve. Kéri a gondnokságot, hogy sürgesse meg a városnál az iskolaépület átalakítását. Az ezentel jelentkező tanulók a központi iskolába fognak küldetni. A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Balázi József és Weisz Izidor tagokat kéri fel és az ülést bekezeszti.

— **Ipariskolai bizottság ülése.** Az ipariskolai bizottság tegnap délután dr. Plechl Szilárd elnöklése mellett ülést tartott, melyen a következő ügyek nyertek elintézetést. Felolvasták az ipar- és kereskedő-iskola múlt évi zárszámadását és jövő évi költségvetését, melyeket a bizottság tudomásul vett és számvizsgálókul Menczer Lipót és Wégling István tagokat küldte ki. Dold István rajztanítónak a bizottság 6 havi szabadságot adott és helyeslő tudomásul vette elnök abbéli intézkedését, hogy a helyettesítéssel Kolb Lajos polgáriskolai tanít bízta meg. Minthogy a bizottság 3 évi mandátuma augusztus hó végével lejárt, megkereste a várost, hogy a bizottság megválasztása iránt intézkedjen. Végül a bizottság tudomásul vette, hogy a város a szükséges rajzablakot megvásárolta, azonkívül elhatározta, hogy az ipariskolai főigazgató ajánlatára megrendeli az „Iparegészségügy” című lapot.

— **A hidépítés.** Mintegy két napi erős munka után tegnap este 8 órakor elkészültek a balparti hidfőalappozással is s ha az időjárás a külső körülmények megengedik, a kis hidat már november hó közepén, illetve december hó elején át fogják adhatni a forgalomnak. A hidépítést ellenőrző bizottság több tagja, élükön dr. Perisics Zoltán polgármesterrel tegnap délután az építkezés színhelyén volt, ahol megtekintették a javában folyó munkát s a tapasztaltak fölött egy a vállalkozóknak, mint a mérnököknek teljes elismerésüket fejezték ki. A hidfőalappozás sikerült befejezésének öröme Fekete és Rauch vállalkozók tegnap este a kaszinóban barátságos vacsorát adtak, a melyen számosan megjelentek.

— **Ünnepelt vasuti főmérnök.** Kruntorad Ede máv. főmérnököt, a nagybecskerek-zsombolyai keskenyvágányu vasut osztálymérnökségének vezetőjét és főnökét kiváló érdemeinek elismeréséül a Máv. igazgatósága Szegedre helyezte át. Ebből az alkalomból az osztálymérnökség többi mérnökei, valamint tisztikara és a vasuti külszolgálat részéről a pályafelügyelők és az összes pályőrök ma reggel egybegyűltek a délszaki növényekkel, virágokkal, nemzeti színű draperiákkal feldisztelt hivatalos helyiségbe, melyen kívülől is hatalmas trikolor lengett. Az ünnepélyre a helybeli többi máv. osztálymérnökök és máv. gépgyár mérnökei, valamint a helybeli forgalmi

De la Rape: A tucatsdolog csak addig hétköznapi, amíg az ember igazán át nem érzi.

Léonie (bájos kíváncsisággal): Kezd érdekes lenni. Most már szeretném igazán tudni, mit akart mondani.

De la Rape: Jó. Megmondom. Magamra veszem inkább azt a vádat, hogy „báli beszélgetést” mondtam. (Felsóhajtv.) Egész életet így volna jó átkeringözni.

Léonie (mosolyog, de az arca pirban ég): Sokszor használta már ezt a szép mondást?

De la Rape (komolyan): Nem érdemlem meg ezt a gunyt.

Léonie (hiába igyekszik közömbös hangon beszélni, van egy kis megszeplés akarás a szavában): No-no, de érzékeny.

De la Rape (mint előbb): Jogos érzékenység. Mert a beszédem formája lehetett hétköznapi, de a lelke sem az.

Léonie (kedves kacérsággal): Kődös, nagyon ködös, amit mondott.

De la Rape (körültekint, nem figyelnek-e a sétáló párok. Tompán): Léonie kisasszony, azt tudja, hogy évek óta miként gondolkodom önről.

Léonie (alig bírja a lázt palástolni: Nem-ér-tem . . .)

De la Rape (legyüri az őket környező sok fül miatt az izgatottságát): Ne mondja, hogy nem ért. Ne mondja . . . És érzem is kellett . . . Mindez másképp lenne, ha az édes atyja már évek óta nem bánt volna olyan elutasítóan velem . . .

Léonie (csodálkozva): Önnel az édes atyám? . . . És másképp volna? . . . És mi volna másképp?

De la Rape: Igen, az ön atyja a szó szoros értelmében érezte velem, hogy ki nem állhat. Egy kis önérzet is szorult belém. Ezért kellett ugyszólván kerülnöm az önök társaságát . . . Felelek a második kérdésére is. Tehát: a mi ügyünk, a mi kettőnké állna másképp.

Léonie (nem képes szólalni. Remeg az ajaka.)

De la Rape (vontatottan): Majdnem, hogy lenéz engem de Faux ur.

Léonie (melegen): Ugyan, gyerekbeszéd. (Egyszerre kutató tekintettel.) Persze emiatt bosszulja meg magát azzal, hogy fellép ön is a választáson.

De la Rape (halkan felkacag): Csak nem mondta ezt komolyan. El tudná hinni, hogy tisztességes ember bosszút áll? (Nevet, azután becsületes egyszerűséggel.) Az ember itt agyonunja az életét. Aztán körülvettek, hogy lépjen fel. Én akár hadvezéreljöltnék is fellepek, csak egy kis szórakozás járjon vele. (Nevet.) Még, hogy bosszút akartam állni . . . Olyan egyhangú itt az élet, hogy belekövül az ember. Tessék tanácsot adni, hogy miképp lehet elkergetni ezt az egyhangúságot? Hát lehet egyáltalában?

Léonie (pillanatokig küzd magával, azután úgy suttogja, mintegy lehelni maga elé): Lehet . . .

De la Rape (mintegy belekábúl Léonie hangjába. Gyöngéden magához szorítja a leány karját): Igaz . . . Lehet . . .

III.

Három nappal a városi bál után a helyi lapoccska a legelső helyen közölte ezt a néhány soros hirt:

— **Legujabb.** Becses olvasóközönségünknek roppant érdekességű hirt hozhatunk tudomására. De la Rape nagybirtokos ur, városunk derék szülöttje, aki a közéletben mindenha elismerésreméltó szerepet vitt, akinek a nevéhez fűződik az új világítás pompás eszméje és aki polgártársainak a bizalmából a mostani választáson fellépendő volt: — a jelöltségről de Faux ur javára lemondott. — Itt említjük meg egyszersmind a lelépett jelölt urra vonatkozó amaz örvendéset hirt, hogy tegnap jegyet váltott de Faux ur leányával, Léonie kisasszonnyal. Természetesen mi is sietünk üdvözlésünknél és jókívánatainknak legmelegebb kifejezésével és az ifju mátkapár iránt érzett rokonszenvünknél öszinte és igaz tolmácsolásával. **Aiphonse Allais.**

főnökség és a két állomás tisztikara is megjelent. Kruntorad Ede főmérnököt Klein Zsiga mérnök mélyen átértette, tartalmas beszédben bucsuztatta el, s a külszolgálat személyzete nevében pedig Nemes Lajos zombolyai pályafelügyelő intézett szívből fakadó üdvözlést s végül pedig Telegdy József klári állomásbeli pályőr adott társai nevében néhány megkapó szóval érzelmeinek kifejezést. A könyekig meghatott Kruntorad főmérnök, kit az egész ünnepély váratlanul lepett meg, megköszönte a szeretet és ragaszkodás jeleit és végül átvette társai és beosztottai által neki átnyújtott emléktárgyat. A szép ünnepélyt megörökítendő Boriszák József máv. mérnök az ünnepélyről sikerült pillanatnyi felvételt eszközölt. Az egybegyűlteket Kruntorad Ede főmérnök bucsuztatása után ennek utódát Kemény Zsigmond mérnököt üdvözlötték.

— **A toronyórák javítása.** A róm. kath., valamint a gimnázium templom toronyóráinak kijavítására a városi tanács a helybeli órásokat ajánlattevésre szólította fel. A határidő lejárván, az ajánlatok felbontották. A beérkezett ajánlatok közül a tanács Hoffmann Jakab órás ajánlatát találta legelőnyösebbnek. Hoffmann ugyanis hajlandó a róm. kath. templom toronyóráit 6 évi jótállással 500 koronáért teljesen rendbehozni, kötelezi magát továbbá arra is, hogy a toronyórának egy pontosan járó zsebórát fog beszerezni, amely után a toronyóra igazítandó lesz. A gimnáziumi templom óráját pedig 100 koronáért hajlandó kicserélni. A tanács Hoffmann ajánlatát fogja pártolólag a közgyűlés elé terjeszteni.

— **Halálozás.** Weinhardt Józsefné, szül. Grusling Krisztina, Filó Róbert városi pénztárosnak anyósa tegnap 64 éves korában meghalt. Az elhunytat ma délután helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett.

— **Egy vívómester emléke.** A nemrégiben elhunyt Müller Károly temesvári főgimnáziumi tornatanárnak és vívómesternek tanítványai emlékkövet akarnak állítani sirja fölé. Több tanítványa most fölhívást bocsátott ki, a melyet az elhunyt vívómester torontálmezei tanítványainak figyelmébe ajánlunk. A fölhívás a következő:

Istenben megboldogult Müller Károlynak, szeretve tisztelt volt tanárunknak és jó barátunknak, kit a végzet fáradhatlan, munkás életének delén szólított el a küzdő térről, emlékéhez méltó sírkövet akarunk állítani. Felkérjük tehát ez uton mindazokat, kiket személyes jó barátság, tisztelet fűzött a megboldogulthoz s kik tanítványai voltak, hogy az önzetlen jó barátoknak, a mesternek egy síremlék felállítását kegyeletes adományaikkal lehetővé tenni sziveskedjenek. Az esetleges fölös összeget öreg, gyámoltalan édes anyja kezeihez juttatjuk, kinek szeretett fiával az egyedüli támasza dőlt sirba. A beküldendő pénz kezelését a róm. kath. főgimnázium igazgatósága volt szives elvállalni; kérjük tehát a nemeslelkű adakozókat, hogy kegyeletes adományaikat ide küldjék. Isten áldása törekvésünkön! A mester néhány tanítványa.

— **Tűzveszedelem Szőregen.** Szőregről tegnap nagy tűzveszedelem híre terjedt szét. Azt beszéltek ugyanis, hogy a község kellő közepében tűz ütött ki és az istenítélethez hasonló szélvihar végveszedelemmel fenyegeti a község házát, templomot és iskolát. A baj szerencsére nem volt olyan nagy, mint a hír beszélte, azonban a veszedelem igen komoly volt. Mint ugyanis tudósítónk jelenti, Miletin Jócó szérűskertjében, amely teljesen körül van véve lakóházakkal, gyuladt ki egy nagyobb szalmakazal. A tűz délelőtt 11 órakor keletkezett és csakhamar 500 kereszt gabona szalmája hamvadt el mintegy 250 korona értékben. Az égő kazalcsoport közvetlen közelében olyan hőség uralkodott, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A közelben levő széna és polyatómegeket a szőregi tűzoltók lelkiismeretes küzdelme mentette meg. Tóth Károly, a tűzoltók parancsnoka lelkes buzgalommal irányította a tűzoltók munkáját. A szomszédos Deszk és Ujszentiván községek segítséget küldöttek a veszély színhelyére, valamint Gerliczy báró deszki uradalmá is s kemény munka után sikerült a tüzet elfojtani s a községet a pusztulástól megmenteni. A leégett szalma biztosítva nem volt. Hogy a tüzet mi okozta, azt még nem tudták megállapítani.

— **Vasuti összeütközés.** Vojtekről írják, hogy ott tegnap vonatösszeütközés volt. Az 1861. számú tehervonat összeütközött a Temesvárról jövő 1862. sz. tehervonattal, ezuttal immár harmadszor. Három kocsi és a mozdonyok összezúzódtak, azonkívül a vonatvezető és a fékezők súlyosan megsérültek. A vizsgálatot megindították.

— **Rejtélyes halál.** Radivojevic Erzsébet nagybecskereki fürdőseleány tegnapelőtt este az itteni kórházban meghalt. Mivel az elhalálozás okát nem sikerült megállapítani, a rendőrség az

elhunyt leány felboncolását rendelte el, a mi dr. Weiserschan József városi főorvos vezetésével tegnap reggel meg is történt. A boncolás után azután sikerült megállapítani, hogy Radivojevic hashártyagyulladásban halt meg. Az elhunyt leányt ma délután temették el.

## Színház és Irodalom.

\* **Fifin.** Balláké tegnap este ismét újdonsággal álltak a nagybecskereki közönség elé. Schwimmer Aurélnak „Fifin” című nagy operettjét adták elő, mely annak idején a Magyar Színházban meglehetősen nagy sikert ért el. Az angol operettek kaptafájára huzott darab nálunk csak mérsékelt tetszést, ami nem is csoda, mert az üres szöveget sokat leront a darab zenei értékéből, a mely jóval fölülte áll a szövegnek s több szép fülbemászó zenés szám csiklandozza meg az ember fülét. A darab itteni hatását is nagyrészt Lányi Editnek köszönheti, aki tegnap lépett föl az idén először. A címszerepben sikkes játékaival, pompás csengő szoprán hangjával, mely különösen a magasabb régiókban érvényesül kiválóan, nagy tetszést keltett s ének-számaival a közönség többször megismételtette. Bájos volt Lévy Marit Mary szerepében kedves játékaért és szép énekéért szintén sok tapsot kapott. Méltó partnerük volt Tihanyi Miklós a gyáros szerepében, a melyet jóízű humorral adott. Jó volt Czákó Vilmos a nagybácsi szerepében s szójátékaival hajmeresztő hatást keltett, ugyancsak Aldory László. Szénássy György és Kantay Teréz. Kedves szobacicus volt Radnay Zsuzsika. A színház ismét tele volt s az összejáték szintén kifogástalan. (S—s.)

\* **„Casanova.”** A budapesti Népszínházban az elmúlt évadban tudvalevőleg „Bob herceg” és a „Casanova”, Barna Izsónak e briliáns technikájú operettjének volt a legkiválóbb sikere. Nálunk szombaton mutatja be Balla társulata a „Casanovát” jól előkészített kitünő előadásban Lévy Margit, Radnay Zsuzsika, Tóváry Anna, Peterdy Etus, Szénássy György, Tihanyi Miklós, Vitéz Róbert, Virágh Ferencel a főszerepekben.

\* **Előadás Dankó Pista szobra javára.** Balla igazgató a budapesti Népszínház mintájára a napokban a nemrég elhunyt szegedi nótafa Dankó Pistának egyik legsikerültebb népszimfóját „A halász szeretőjét” adja elő az elhunyt dalköltő Szegeden felállítandó szobra javára. Az előadás keretében a helybeli cigányzenekarok Dankó Pista dalaiból hangversenyt rendeznek. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét és meleg érdeklődését e rendkívül érdekesnek ígérkező és kegyeletes célt szolgáló előadásra, melynek tiszta jövedelmét Balla igazgató Dankó Pista szobrára küldi.

\* **„Zenélő Magyarország”** idei X. évfolyam 18-ik füzeté jelent ma meg, a következő érdekes és divatos zeneújdonságokat hozva előfizetőinek: I. Siposs J. „Mikor az éj a földre szállott” magyar dalt. II. Vogel H. P. „Neger nász” Neger Hochzeit Cake Walket. III. Kämmerer K. „La Gracie e” gavottot. A legkedveltebb zongora zeneműújdonságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműújdonságot, ami az év leforgása alatt megjelenik, havonta kétszer mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizethetni a most folyó III. évfolyadra, valamint az előző és az október 1-én meginduló IV. évfolyadra a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede zenemű kiadóhivatalában Budapest, VIII. József-körút 22/24). Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 6 korona. Negyedévre 3 korona. Ezenkívül bármely más nyomtatásban megjelent zenemű itt a legjutányosabban kapható.

## TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Egy végrehajtó üzelmei.** Heranus Bogdán németpárdányi főszolgabírósi végrehajtó ügyében tegnap délután a még hátralevő tanukat mind kihallgatták, a mire dr. Lauka József ügyész elmondta a vádbeszédet, utána pedig dr. Pollák Győző védő emelt szót Heranus mellett, azt fejtegetve, hogy Heranus mint magánember és nem mint köztisztviselő követte el a neki tulajdonított cselekményeket. A vád és vádbeszéd meghallgatása után a bíróság Heranust egyrendbeli közokirathamisításért, melyet mint köztisztviselő követett el, 8 havi börtönrre s az összes felmerült büntügyi költségek megérítésére, ezenkívül 3 évi hivatalvesztésre ítélte. A többi vétségek alul mentették. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, míg a vádlott és védője felebezést nyújtott be.

## TÁVIRATOK.

### A válság.

A király és a válság.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király utiprogrammjára vonatkozólag felhivatalosan konstatálják, hogy csak K. H. H. ed. v. gróf miniszterelnök bécsi látogatása után, a hét végén lesz megállapodás arra, hogy a felség utiprogrammjá mikép alakul.

Széll Kálmán missiója.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” ered. táv.) Reichenauból táviratozzák: Széll Kálmán volt miniszterelnök és Körber osztrák miniszterelnök Bécsbe utaztak. A bécsi „Zeit” című ujság szerint Széll Kálmánt legutóbbi kihallgatásakor a korona megbizta volna, hogy működjön közre a válság megoldásában. Széll missiója oda is kiterjed, hogy meggyőzze Köbert s az osztrák közvéleményt, hogy bizonyos engedékenységgel a nemzeti követelések irányában nem sérti Ausztria érdekeit.

Politikai körökben sokan állítják, hogy Széll Kálmán hajlandó a kormány élére állani, mások azonban azt hiszik, hogy inkább Andrássy Gyula gróf új át egyengeti.

A képviselőház összehívása.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ellenzéki körökben valótlannak mondják, hogy a függetlenségi párt össze akarná hivatni az országgyűlést.

A német császár Baranyában.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Mohácsról táviratozzák, Vilmos német császár a tegnapi napot Körserdön töltötte. Este a vadászlak előtt néppünnepele volt, a melyen kupuszina nemzeti viseletben husz pár táncolt a felség előtt a monostori tamburások zenéje mellett. A multság igen tetszett a császárnak és sokáig elnézte a táncolókat. Ma reggel a császár kíséretével visszatért Karapancsára.

A budapesti tűzkatasztrófa.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” ered. táv.) A Párisi Áruház katasztrófája ügyében a törvényszék elrendelte a bűnügyi vizsgálatot.

A cár Rómában.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Rómából jelentik, a cár római útja már a programmal együtt részletesen meg van állapítva és Rómában nagy előkészületeket tesznek a cár fogadására.

A forrongó Balkán.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” ered. táv.) Belgrádból táviratozzák: A török követség konstatálja, hogy a szerb-török határon bandákat szerveznek s ezeket felgyverkezve átküldik a határon. Egy ilyen banda meg is támadta a török határőrséget s azt egytől-egyig lelötte.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából táviratozzák: Bulgária határozott katonai akcióra készül s erre a célra a hadügyi kormány be is hívott 25.000 tartalékost.

Vérfürdő Jeruzsálemben.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Jeruzsálemből táviratozzák, hogy ott a fanatizált lakosság megtámadta a keresztény szerzeteseket s azokat tömegesen mészárolja. A városban valóságos vérfürdő folyik, bővebb részletek azonban hiányoznak.

Budapesti gabonátörzsde.

Budapest, 1903. szeptember 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

| Buza           | kilo               | 50 kilogr. ára |        | kilo | 50 kilogr. ára |        |
|----------------|--------------------|----------------|--------|------|----------------|--------|
|                |                    | kor-tól        | kor-ig |      | kor-tól        | kor-ig |
| Tiszavidéki uj | 76                 | 7.45           | 7.60   | 80   | 7.75           | 7.90   |
| Pestvidéki uj  | 76                 | 7.35           | 7.50   | 80   | 7.65           | 7.80   |
| Bánsági uj     | 76                 | 7.40           | 7.55   | 80   | 7.60           | 7.75   |
| Bácskai uj     | 76                 | 7.50           | 7.65   | 80   | 7.70           | 7.85   |
| <b>Rozs</b>    | uj elsőrendű       | 70             | 75     | 6.10 | 6.20           |        |
|                | másodrendű         | —              | —      | 6.00 | 6.10           |        |
| <b>Árpa</b>    | takarmány          | 60             | 62     | 5.50 | 5.70           |        |
|                | égetni való        | 62             | 64     | 5.40 | 5.50           |        |
|                | sőrfőzészetre való | 61             | 63     | 5.30 | 5.40           |        |
| <b>Zab</b>     | —                  | 39             | 41     | 5.60 | 5.75           |        |
| <b>Tengeri</b> | bánsági            | —              | —      | 6.20 | 6.35           |        |
|                | másnémet           | —              | —      | 6.35 | 6.45           |        |

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak többé-kevésbé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

|                         |      |
|-------------------------|------|
| Buza (októberre)        | 7.45 |
| Buza (áprilisra 1904.)  | 7.73 |
| Tengeri (májusra 1904.) | 5.40 |
| Zab (októberre)         | 5.47 |
| Rozs (októberre)        | 6.22 |

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, szeptember 16-án: Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

A postás fiu és a huga.

Operette 4 felvonásban. Irtá: Buchbinder Bernát. Magyar színpad alkalmazták: Sziklai Kornél és Faragó Jenő.

Személyek:

|  |   |   |                 |
|--|---|---|-----------------|
| Dr. Csipkés Emil a „Budapesti Híradó” munkatársa | — | — | Szenássy György |
| Báró Szalánczy                                   | — | — | Virágh Ferenc   |
| Vankai Endre, színigazgató                       | — | — | Tihanyi Miklós  |
| Almay Milka                                      | — | — | Gerőfi Ilonka   |
| Bájkerti Lili                                    | — | — | Kantay Teréz    |
| Gombatóvi Rene                                   | — | — | Peterdy Etus    |
| Ballagi Dóra                                     | — | — | Magyari Rózi    |
| Hertelendy Iza                                   | — | — | Perényi Melánia |
| Bodrogi Géza                                     | — | — | Tihanyi Vilmos  |
| Szina Imre                                       | — | — | Hérics Ottó     |
| Bulkai Ferenc                                    | — | — | Aldory László   |
| Karacsi József                                   | — | — | Fodor József    |
| Merényi Ákos rend.                               | — | — | Völgyi Rezső    |
| Felhő Muki levélhordó                            | — | — | Vitéz Róbert    |
| Klári, a huga                                    | — | — | Lévay Margit    |
| Dr. Pusztics Lipót, színházi orvos               | — | — | Szabolcsy S.    |
| Penczi Kálmán, ügyelő                            | — | — | Lovács L.       |

Kezdete 8 órakor.

Holnap, csütörtök, szeptember hó 17-én:

Válás után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irták: Bisson A. és Mars Antony.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

**Ervényes 1903. május hó 1-től.**

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.  
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.  
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.  
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.  
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.  
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.  
Zombolyáról: (kekenyvágyú vonal) reggel 8 óra 33 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.  
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.  
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.  
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.  
Zombolyára: (kekenyvágyú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.  
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A torontálmezei Csenta község határában fekvő „Máli és veliki Kulpin” nevű kincstári birtokból kihasított 400 kataszteri hold ingatlanak az 1903. évi október 1-től 6 évi bértartamra 9600 korona évi bérkikiáltási ár mellett, továbbá 32 darab egyenként 10 holdas földrészesletnek az 1903. évi október 1-től 3 évi bértartamra egyenként 260 korona évi bérkikiáltási ár mellett, végül 1 darab 10 hold 1041 négyszögöl földrészesletnek és 1 darab 4 hold 864 négyszögöl földrészesletnek az 1903. évi október 1-től 3 évi bértartamra, az előbbi 277 korona, az utóbbi pedig 128 korona évi bér kikiáltási ár mellett leendő bérbeadása iránt Csenta községhezánál az 1903. évi szeptember hó 26-án d. e. 8 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyben haszonbérrelni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva részt vehetnek.

Az 1 korona bélyegjeggyel ellátott, lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok — a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelve — az árverés megkezdéseig Csenta községhezánál az ott megjelenendő árverési bizottsághoz, vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal előbb az alólirt jószágigazgatósághoz nyújtandók be. Az írásbeli ajánlatokban a megígért évi bér számokkal és ezenkívül betűkkel is tisztán, olvashatóan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket, melyeket aláírni köteles, ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Árverelő kivanatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bériői képességüket.

A haszonbérhátalékban levő kincstári bérlők, valamint oly egyének, kik esőd, gyámság vagy gondnokság alatt állanak, vagy nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek.

Elkészleten benyújtott, valamint távirati és utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnának is.

A részletes árverési és szerződési feltételek s a felosztási térkép a nagybecskereki m. kir. kincstári íspánságnál megtekinthetők.

Aradon, 1903. évi szeptember hó 10-én.

(738-2.2) M. kir. államjóságigazgatóság.

Basahid község előljárásága.

2756. sz. 1903.

742-3.1

Arverési hirdetmény.

Alólirt község előljárásága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező „Gréda” nevű dülőben fekvő 400 hold elsőrendű szántóföld folyó évi szeptember hó 22-én d. e. 8 órakor a helyszínén 2 holdas parcellákban nyilvános árverésen a folyó gazdasági évre azonnali készpénzfizetés mellett haszonbérbe fog adatni.

Basahidon, 1903. szeptember hó 14-én.

Szavics, jegyző.

Kiadó lakás.

A nagybecskereki szerb hitközség Gimnázium-utcai házában egy (eddig dr. Král Tamás ur által lakott) első emeleti nagy utcai lakás

= mellékhelyiségekkel együtt =

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a hitközségi gondnok

Risztics Pál.

(741-3.1)

Szaján község előljárásága.

1099. sz. 1903.

736-3.

Hirdetmény.

Szaján községe 1903. évi október hó 12-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen bérbeadja a község érdekre szóló vadászati jogot 6 (hat) egymásra következő évre, azaz 1903. évi november hó 1-től 1909. évi november hó 1-ig. A feltételek a községhezánál megtekinthetők.

Szajánban, 1903. évi szeptember hó 10-én.

Pitkó, jegyző.

Szabó Pál, bíró.

UJDONSÁG!

Ecet-essencia, valamint új ecet.

A legjobb és legkedveltebb ecet az ételek besavanyításához a kellemes íze végett. Szép tiszta fehér színű és nem festett, mint a legtöbb ecet. Főelőnye még az is, hogy ezen ecettel besavanyított uborkák és paprikák nem puhulnak meg, hanem keménységüket megtartják és nem penészesednek.

Ára

literenként:  
az új ecet-lényeg 12 f.  
az új ecet 6 fillér.

Az ismételtárusítóknak olcsóbban számítom.

Kapható

Gligorijevity Jóca,

liszt- és fűszerkereskedőnél Nagybecskerek. Buzatér.

(635-23.18)

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

560-x 22

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.